

Да разберем връзките между лекарствата

Публикувано от [д-р Равиндра Сарасват](#) на 18 ноември 2011 г. в 15:00 ч.

[Вижте блога](#)

Връзки между лекарствата

Ще разгледаме основата на комплементарните и несъвместимите (враждебни) връзки между лекарствата.

Комплементарни лекарства

Комплементарни лекарства са онези, които често се оказват показани едно след друго; ще се опитаме да разберем защо е така. Например, състоянието на Staphysagria е такова, при което човек се чувства унижен и оскърбен. Естествено, това състояние ще възникне по-лесно у човек, който първоначално е имал гордост и егоизъм, отколкото у човек, който ги няма. Знаем, че след Staphysagria често следва Sulphur.

С други думи, състоянието на егоизъм при Sulphur предразполага към състоянието на унижение при Staphysagria. Затова, когато видим Staphysagria у даден човек, си струва да проверим дали зад него не стои състояние на Sulphur, което съответно може да го последва. Разбира се, едно състояние може да съществува и самостоятелно, но има голяма вероятност то да съществува поради предразположението, създадено от друго състояние на заден план, и това фоново състояние обикновено е противоположното.

Stramonium и Calcareo carbonica

Да вземем друг пример: Stramonium има състояние на огромен ужас и насилие, произтичащо от чувството, че човек е изгубен и изоставен на опасно място.

Предразположението, необходимо за развитието на това състояние, може да бъде състояние на голяма сигурност, като живот в черупка. Такава нужда от сигурност се среща в състоянието на Calcareo carbonica и именно такъв човек при съвсем слаб провокиращ повод за страх лесно ще развие състояние на Stramonium. Затова трябва да разберем, че състоянието на Stramonium може лесно да възникне у човек от типа

Calcarea carbonica. Следователно можете да подозирате фон на Calcarea carbonica, когато видите състояние на Stramonium.

В главата „Неподходящи пози“ говорихме и за предаването на корени от едно поколение на друго. Възможно е, когато се предава корен на Stramonium (което вероятно означава, че бащата или майката са имали силно изразено състояние на Stramonium), да се предава и коренът на Calcarea carbonica като фоново състояние. Така тези лекарства образуват двойка, точно както Staphysagria и Sulphur.

Hyoscyamus и Staphysagria

Друга връзка, която съм виждал в практиката, е тази между Hyoscyamus и Staphysagria. Staphysagria е състояние на потисната враждебност и потисната сексуалност. Когато пациентът на Staphysagria се срине, той може да развие състояние, подобно на маниакално-депресивна психоза, като в маниакалната фаза ще има открита сексуалност и изразена враждебност.

Това е състоянието на Hyoscyamus. Преди няколко години видях пациент с мания, изискваща Hyoscyamus, който донесе незабавно облекчение. На заден план имаше състояние на Staphysagria, което стана явно след отшумяването на състоянието на Hyoscyamus, и след като беше дадена Staphysagria, пациентът не получи рецидив (случаят е описан в главата „Остри процеси“).

Така виждаме как едно състояние предразполага към друго. Двете състояния образуват двойка и обикновено са по някакъв начин противоположни едно на друго.

Natrum muriaticum и Ignatia

Друга добре известна двойка е Natrum muriaticum и Ignatia. Установяваме, че когато Ignatia се появи като остро лекарство, след него обикновено следва Natrum muriaticum. Отново изглежда, че състоянията им са противоположни: при Ignatia мъката е постоянна и активна, докато при Natrum muriaticum тя е пасивна, хронична и скрита.

По същия начин, ако вземем тревожност, която е подсъзнателна, съдържана и неизразена, имаме Thuja, а неин комплемент е Arsenicum album с явна тревожност, силно неспокойство и изразен страх. Друг добър пример е връзката между Aconitum и Sulphur. Контрастът е доста поразителен. Sulphur е безразличен, философски настроен, небрежен, весел и с богато въображение. Въсъщност нищо не го притеснява. Но когато такъв човек преживее внезапна уплаха или треска, състоянието му се променя в силна тревожност и възбуда с горещина и неспокойство. Така че, когато

безразличието на Sulphur бъде внезапно разтърсено, той ще развие състоянието на Aconitum.

Arsenicum и Aconite

Ако човек вече е много тревожен, като например някой в състояние на Arsenicum album, внезапен стрес не би го накарал да премине в състояние на Aconitum.

Calcareea и Rhus tox

Да вземем пример на физическо ниво. Човек е мързелив, пълен, рус и отпуснат и не е свикнал да се натоварва физически. Ако този пациент на Calcareea внезапно вдигне тежък предмет, ще получи разтежение. Така неговата леност го предразполага към състояние на Rhus toxicodendron. Тези две лекарства са комплементарни – едното със силно неспокойство, а другото с леност.

Nux vomica и Sulphur

Ако разгледаме комплементарните връзки по този начин, ще открием много двойки с противоположни едно на друго състояния: например Nux vomica и Sulphur. Nux vomica е толкова чист, а Sulphur – толкова мръсен; Nux vomica е толкова зиморничав, а Sulphur – толкова горещ; Nux vomica е пламенен и буен, докато Sulphur е небрежен и мързелив. Така Sulphur предразполага към Nux vomica, а Nux vomica – към Sulphur.

Lachesis и Lycopodium са друга двойка комплементарни лекарства. И тук контрастът е очевиден. Lachesis постоянно се състезава с другите, иска да бъде по-добър от тях, а Lycopodium постоянно се състезава със себе си и се съмнява в собствените си възможности. Човек, който непрекъснато се съмнява в способностите си, е предразположен да развие липса на самочувствие.

Lachesis предразполага към Lycopodium и Lycopodium предразполага към Lachesis. Състоянията им са толкова противоположни, че Lachesis е левостранен, а Lycopodium – дясностраничен; Lachesis не обича топли напитки, а Lycopodium силно ги желае; на Lachesis му е по-зле сутрин след сън, а на Lycopodium – вечер преди сън.

Pulsatilla и Silica

Можем да разгледаме и друга известна връзка – тази между Pulsatilla и Silicea. Silicea е толкова упорит, а Pulsatilla – толкова кротка; Silicea е непреклонен във възгледите си, докато Pulsatilla е нерешителна; Silicea не понася утешаване, а Pulsatilla силно го желае; Silicea е толкова егоцентричен, а Pulsatilla – толкова скромна; Silicea е твърд, Pulsatilla е мека; Silicea е зиморничав, а Pulsatilla – топла; Silicea не понася течение, а Pulsatilla не може без свеж въздух. Тези две противоположни състояния се допълват

взаимно. Твърдостта предразполага към мекота, а мекотата – към твърдост, точно както философското отношение предразполага към тревожност, а тревожността – към философско отношение.

Бихме могли да дадем още много примери, но и това е достатъчно, за да стане ясно, че когато видим дадено лекарство у пациент, трябва да проверим дали то съществува самостоятелно, или поради предразположение, създадено от състоянието на някое друго лекарство. При това е необходимо да вземем предвид онези лекарства, които по някакъв начин са противоположни по природа на настоящото. Може да се окаже, че след даването на първото лекарство започват да се проявяват симптоми на комплементарното лекарство.

Смяна на лекарството или промяна в рамките на едно лекарство

Същото лекарство, но различни аспекти:

Когато видим промяна в симптомите през живота на пациента, особено промяна в психичното състояние, не бива винаги да прибързваме със заключението, че лекарството му се е сменило. Също толкова възможно е той да проявява различна форма на същото лекарство.

Лекарството не представя постоянно една и съща картина, а приема много форми. Човек може да преминава от една форма в друга на същото лекарство в зависимост от ситуацията, както и от силата на вътрешната динамична болест.

Например можем да срещнем мъж от типа *Staphysagria*, който е изключително мил и приятен, но в друга ситуация може да стане гневен и агресивен. Това са просто различни аспекти на едно и също състояние, тъй като и двете произтичат от един и същ източник.

Стигнете до основните компоненти:

Затова всеки път трябва да стигаме до основните компоненти на личността и да преценяваме кое лекарство е показано. Проявите на отделните аспекти могат да се различават, но трябва да проследим източника на проявата, за да стигнем до основното чувство, което я е предизвикало. Само промяна в това основно чувство оправдава смяна на лекарството.

Освен това такава промяна неизменно ще бъде придружена от определени промени в общите физически симптоми на пациента, в неговите желания и отвращения, в модалностите му, както и в характерните частни и съпътстващи симптоми.

Само такова потвърждение би ни дало право да заключим, че наистина има промяна в състоянието и че е необходимо друго лекарство, което да довърши действието на

предишното. Например пациент на *Lycorodium* може да се яви с определено състояние на силна тревожност как ще изпълни дадена задача. Но след като задачата бъде изпълнена, ситуацията става по-малко предизвикателна, тревожността намалява, той става весел и речта му дори става егоистична. Това все още не го прави *Sulphur*.

Ако е преминал към *Sulphur*, трябва да видим признаци на цялостна промяна. Той би излъчвал определено чувство на увереност и истински егоизъм, усещане, че е велик, а не просто да показва или доказва, че е велик.

Lycorodium често има нужда да доказва на себе си и на другите, че е способен. Желанието да се доказва показва, че състоянието на *Lycorodium* – на липса на самочувствие – все още съществува, макар сега да не е толкова очевидно.

Кога можем да кажем, че човек от типа *Staphysagria* се е променил и сега е в състояние на *Causticum*? Промяната трябва да е в основните психични параметри. *Staphysagria* е загрижен за честта си, която лесно бива наранена („Чест, последици от наранена“).

Състоянието на *Causticum* няма този основен параметър. Така че, докато наранената чест и чувствителността към обиди са основните параметри, *Staphysagria* остава неговото лекарство, независимо какви промени се проявяват в изразяването.

Но в момента, в който това се промени и човекът започне да мисли за другите, а не за себе си, когато се тревожи за несправедливостта, причинена на другите, а не на него, и когато съчувствието и тревогата за другите станат доминиращи параметри, *Staphysagria* вече не е лекарството и сега е показан *Causticum* („Тревожност за другите“, „Съчувствие“).

Как се променят състоянията „Докторе – казва пациентът, – имам повтарящ се застой в гърдите, приемам алопатични лекарства, но заради тях губя тегло и сили.“

Превод в рубрики:

- Теоретизиране... (неговата теория за действието на лекарствата);
- Заблуда, че е наранен... (от лекарствата);
- Заблуда, че отслабва... (губи тегло и сили);
- Егоизъм... („Знам всичко, нямам никакво съмнение, че е така!“).

Лекарството, което се очертава, е *Sulphur*.

При снемането на анамнезата виждаме, че като малък е бил пълен, съучениците му са го обиждали и той се е прибирал вкъщи разплакан.

Рубрики (за онова време):

- Унижение;

- Оплаквания от потиснат гняв;
- Плаче от раздразнение;
- Плахост.

Лекарството от онова време: *Staphysagria*.

Майка му казва, че някъде в младостта си той е преминал през голяма промяна и след нея е развил следните характеристики:

- Чувство, че е по-висш;
- Нужда другите да знаят това;
- Постига големи успехи;
- Гняв, последван от бързо разкаяние;
- Дипсомания.

Лекарството след тази промяна: *Sulphur*.

Как и защо е настъпила тази промяна на състоянието (от *Staphysagria* към *Sulphur*)?

Тя е настъпила, защото в даден момент ситуацията е станала толкова интензивна, че състоянието на *Staphysagria* се е оказало недостатъчно, за да се справи с нея.

Тогава се е наложила промяна към противоположното състояние (*Sulphur*).

Да вземем случая с човек, който бяга от лъв, и лъвът го настига; тогава състоянието му трябва да се промени в такова, което допълва предишното.

Първо състояние (докато човекът бяга): – Плахост; – Страх; – Желание да избяга; – Чувства се по-слаб от лъва.

Второ състояние (когато лъвът го настигне), противоположно на първото: – Смелост; – Мисли, че е по-силен от лъва; – Желание да се бие (вместо да бяга).

По този начин, когато едно състояние достигне крайност поради ситуацията, а човекът все още не може да се справи с нея, състоянието се променя в друго, което е комплементарно на първото и в някои отношения противоположно.

Да вземем още един пример – *Gelsemium* и *Argentum nitricum*. Състоянието на *Gelsemium* е като това на човек, който седи в самолет, на път да се разбие; той се е вкопчил в седалката си, обездвижен, неспособен да направи каквото и да било, най-малкото разтърсване дълбоко го разстройва – той очаква катастрофа. Когато самолетът все пак успее да кацне на пистата, той трябва да излезе от него възможно най-бързо.

Сега състоянието му се променя в това на *Argentum nitricum* – с желание за бягство, чувство, че е в капан, импулс да бяга, желание за чист въздух. Сега няма вкопчване,

няма обездвижване; напротив, има обратното: чувство на изоставеност и желание да бяга. Вече изучихме ситуационната *Materia Medica*.

Сега лесно можем да разберем, че комплементарните лекарства произлизат от комплементарни ситуации, т.е. ситуацияите на две комплементарни лекарства ще бъдат такива, че да се намират много близо една до друга или едната да следва другата. Несъвместими лекарства

Досега разгледахме лекарства, които са комплементарни едно на друго, и видяхме, че по някакъв начин те са противоположни. Поради тази разлика едното сякаш предразполага към другото. Можем да получим потвърждение на тази идея, ако разгледаме другия вид връзка между лекарствата, а именно връзката на несъвместимост.

Известно е, че някои лекарства са несъвместими едно с друго, което означава, че не следват добре едно след друго. Вероятно това означава, че когато съществува едното състояние, другото не може да съществува зад него. Това означава, че тези две състояния по някакъв начин са много близки, много сходни, така че едното не може да предразполага към другото. Това е същата идея, която видяхме по-горе, но приложена в обратна посока.

Ако лекарства, които по някакъв начин са противоположни едно на друго, естествено предразполагат едно към друго, то сходните лекарства естествено ще се отблъскват.

Най-известният пример за несъвместимост между лекарства е този между *Causticum* и *Phosphorus*. Тези две лекарства са много близки, и двете са съчувстващи и тревожни за другите. И двете са зиморничави, и двете желаят студени напитки и имат отвращение към сладко. И при двете може да има парализа на дясната страна на лицето. Те изглеждат толкова близки, че ако съществува състояние на *Causticum*, много рядко може да възникне ситуация, която да създаде у този човек състояние на *Phosphorus*.

Затова състоянията на *Causticum* и *Phosphorus* рядко се срещат у един и същ човек. Интересно е да се отбележи, че *Causticum* е посочен като колатерално (сходно) лекарство на *Phosphorus*, и въпреки това те са несъвместими и е малко вероятно да са необходими на един и същ човек.

Подобно е положението с *Bryonia* и *Calcareia*. И тук лекарствата са толкова сходни по природа – и двете имат отвращение към движение и нужда от сигурност, и двете имат страх от бедност и затова желаят стабилност.

Bryonia и *Calcareia* трудно могат да съществуват заедно у един и същ човек и е известно, че са несъвместими.

Ще дам още един пример за несъвместимост между лекарства, а именно *Chamomilla* и *Nux vomica*. И двете са толкова силно раздразнителни лекарства, толкова

чувствителни, буйни и непоносими към болка, че лесно бихме могли да ги объркаме. Когато разглеждаме несъвместимостта между лекарствата, установяваме, че онези, които са сходни в едно отношение, ще имат сходни провокиращи фактори и сходни ефекти.

Брачни връзки

В брачните отношения (или когато двама души живеят заедно в хармония) обикновено ще откриете, че всеки от тях принадлежи към различно лекарствено състояние и че състоянията им са комплементарни, т.е. противоположни по някакъв начин. Това се случва, защото всеки от нас носи в себе си корени на няколко лекарства.

Когато възникне нужда поради провокираща причина, която може да бъде поведението на единия партньор, определен корен у другия партньор бива стимулиран и се превръща в състояние.

Например, ако съпругът е небрежен и безразличен към подробностите на домакинските проблеми (Sulphur), у съпругата ще бъде стимулиран коренът на Graphites („Грижливост за дреболии“).

Ако съпругът харчи разточително, съпругата трябва да стане пестелива до скъперничество.

Когато единият от партньорите е доминиращ (Lycopodium), другият трябва да е отстъпчив (Pulsatilla), ако връзката ще оцелее.

В началото хората го правят доброволно, но с течение на времето това се превръща в неволно състояние, особено ако човекът вече има такъв корен. Това е и причината детето често да се ражда с корени на две комплементарни лекарства, например корени на Arsenicum album и Sulphur, Lycopodium и Pulsatilla и т.н.

Тези лекарства могат да се появят по двойки у детето, защото ако то получи единия корен от единия родител, комплементарният корен идва от другия родител. Ако и двата корена са доста силни и лесно възбудими, състоянията у детето могат да се редуват.

Това ни учи да изучаваме природата и на двамата съпрузи (или на родителите на пациента). Правилното разбиране на този подход може да бъде полезно при предписването.

Ако видите типична жена от типа Graphites, просто погледнете природата на съпруга ѝ и ако видите у него силно изразен Sulphur, лекарството ви е двойно потвърдено.

Ако видите силно изразен мъж от типа Lycopodium, почти можете да предвидите, че партньорката му ще бъде Pulsatilla, особено ако са се приспособили един към друг и живеят в хармония!